

**ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY PREZENTOVANÉ NA MÍSTĚ
OPOMÍJENÁ SOUČÁST VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ PRO ŠKOLY**

NEMOVITÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY A DŮVODY JEJICH PREZENTACE IN SITU

Nemovité archeologické nálezy

Argumentace pro jejich zachování

Význam nálezu (torzální architektury):

- pro poznání historie místa a regionu
- pro zachování paměti místa
- z hlediska sledování vývoje architektury, včetně procesu zániku
- zvýšení atraktivity místa a regionu a jejich zapojení do cestovního ruchu
- **zapojení do existujících i nově vytvářených vzdělávacích programů základních a středních škol a jejich využití ve výuce**

ZÁKLAD: znalost existujících prezentací

PREZENTACE ARCHEOLOGICKÝCH NÁLEZŮ IN SITU

NEMOVITÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY

- v přírodním prostředí (Bečov, Π)
- v historických sídlech, v městech
- v exteriéru, na veřejném prostranství
- v interiéru historické budovy, novostavby, nebo přístřešku
- ve stabilizovaném nálezovém stavu (Hrad, sv. Bartoloměj)
- v částečně rekonstruovaném stavu (Břevnov, r. krypta)
- v úplném rekonstruovaném stavu (Hrad, kostel P. Marie)

MOVITÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY

- v historickém sídle, ve městě
- v exteriéru, na veřejném prostranství
- v interiéru historické budovy, novostavby, nebo přístřešku

PREZENTOVANÝ NEMOVITÝ ARCHEOLOGICKÝ NÁLEZ

Co lze prezentovat na místě, in situ

- torzální architekturu
 - profánní a sakrální architekturu a jejich části (starověkou), středověkou, novověkou
- hroby, pohřebiště, mohyly
- pravěké, raně středověké objekty
- historická souvrství
 - ve formě sloupů s rekonstrukcí profilu
 - Ve formě obtisků profilů a souvrství

Z hlediska prezentovaného nálezu

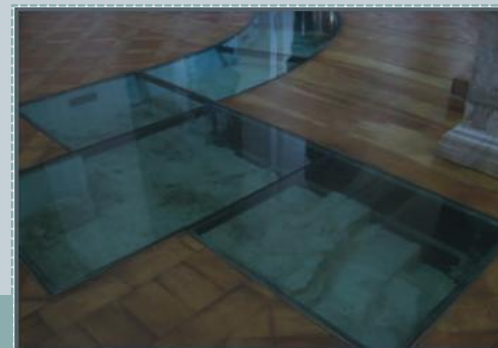
- bodové prezentace: studna, hrob, dům
- liniově prezentace: hradba, vodovod
- plošné prezentace: zástavba městské čtvrti, nebo její části

PREZENTOVANÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY PRO ZAPOJENÍ DO VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ

❑ INTERIÉRY HISTORICKÝCH STAVEB A NOVOSTAVEB

zpřístupněné památkové objekty
kostely, svatyně, muzea, galerie,
informační centra,
školy, knihovny, úřady
nákupní centra, hotely, restaurace

MOVITÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY V PREZENTACI NA MÍSTĚ

- „řeč“ (duše) prezentovaného nálezu - torzální architektury přirozená součást nálezu, naleziště poznání funkcí nemovitého nálezu a způsobů jak byl využíván časové zařazení nemovitého nálezu „zatraktivnění“ prezentace
- prezentace movitých nálezů originální nálezy, jejich soubory kopie originálních nálezů určených pro (interaktivní) prohlídku vyobrazení nálezů, podle konkrétní situace, a umístění v interiéru, nebo v exteriéru jako součást prezentace

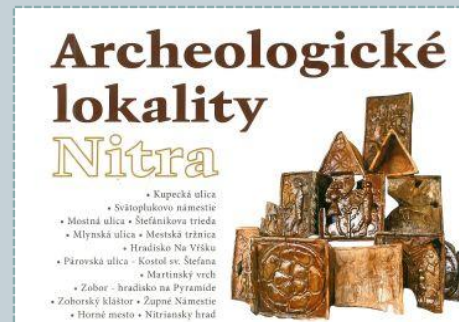
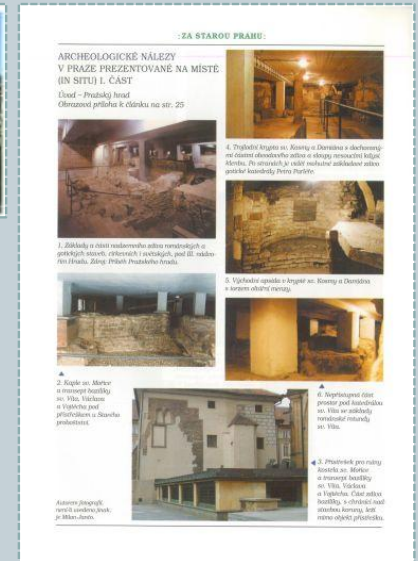
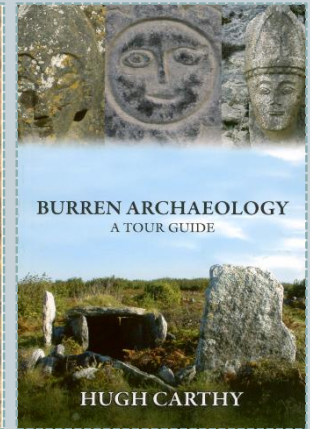
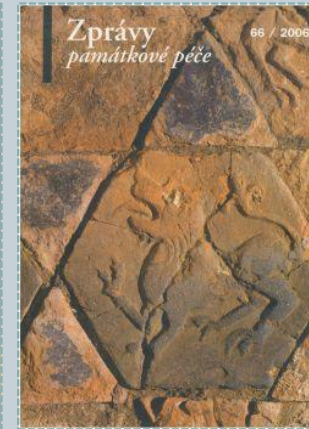
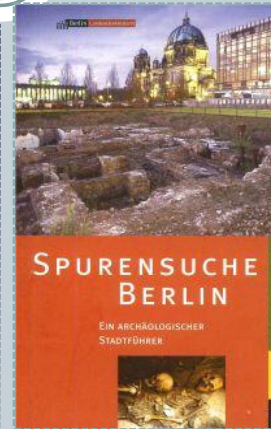
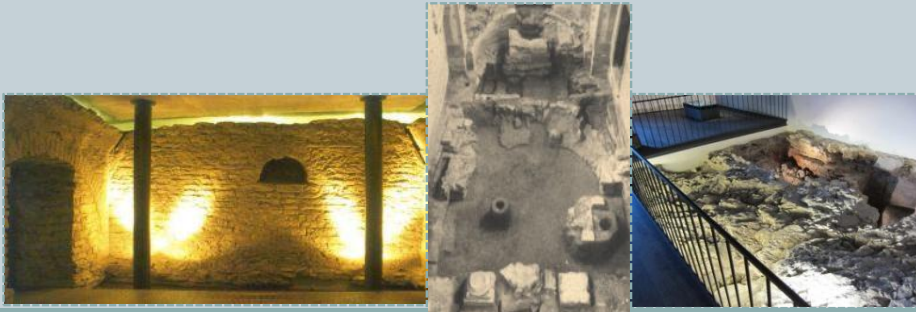
NA MÍSTĚ PREZENTOVANÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY SOUČÁST VÝUKY

VÝUKA V SOUVISLOSTECH

VÝUKA ZALOŽENÁ NA PŘÍKLADECH

- seznámení se s archeologickou prací
- dějiny architektury, stavebních technik
- historie, regionální historie
- dějiny každodennosti, život ve městě
- dějiny konfliktů (pogromů, války), pohrom
- tradiční technologie, práce s kamenem, maltou, hlinou, dřevem... a postupy...

ARGUMENTACE PRO OCHRANU, ÚDRŽBU A PREZENTACI ARCH. NÁLEZŮ IN SITU

PRACOVNÍ LISTY A PREZENTACE IN SITU

- pochopení prezentovaného nálezu, torzální architektury
- upozornění na souvislosti nálezu a místa prezentace
- přiblížení doby „existence“ nálezu pomocí zvolených otázek a aktivit
- prostor pro postoje a názory
- fixace získaných znalostí

VYUŽITÍ pracovních listů

- před vlastní návštěvou
- v průběhu prohlídky
- k práci po prohlídce

OBSAH A FORMA

- informační pracovní listy
- aktivizující pracovní listy
- kombinace informačních a pracovních listů

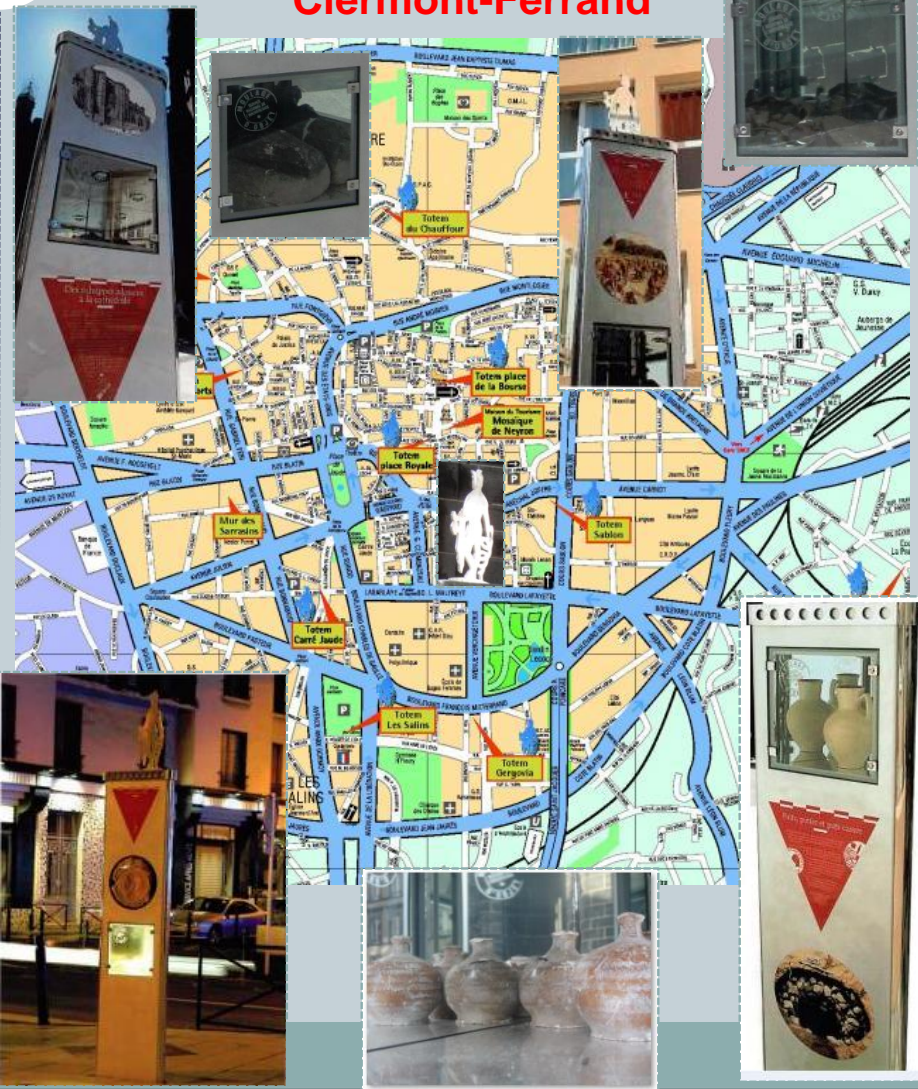

PREZENTOVANÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY JAKO VÝUKOVÁ STEZKA MINULOSTÍ HISTORICKÝCH SÍDEL

- zapojení nálezů do existujících, nově koncipovaných výukových stezek
- výuka v mezioborových souvislostech, v kontextu s místem a jeho historií
- vytvoření vazeb na architekturu, osobnosti, události, každodennost

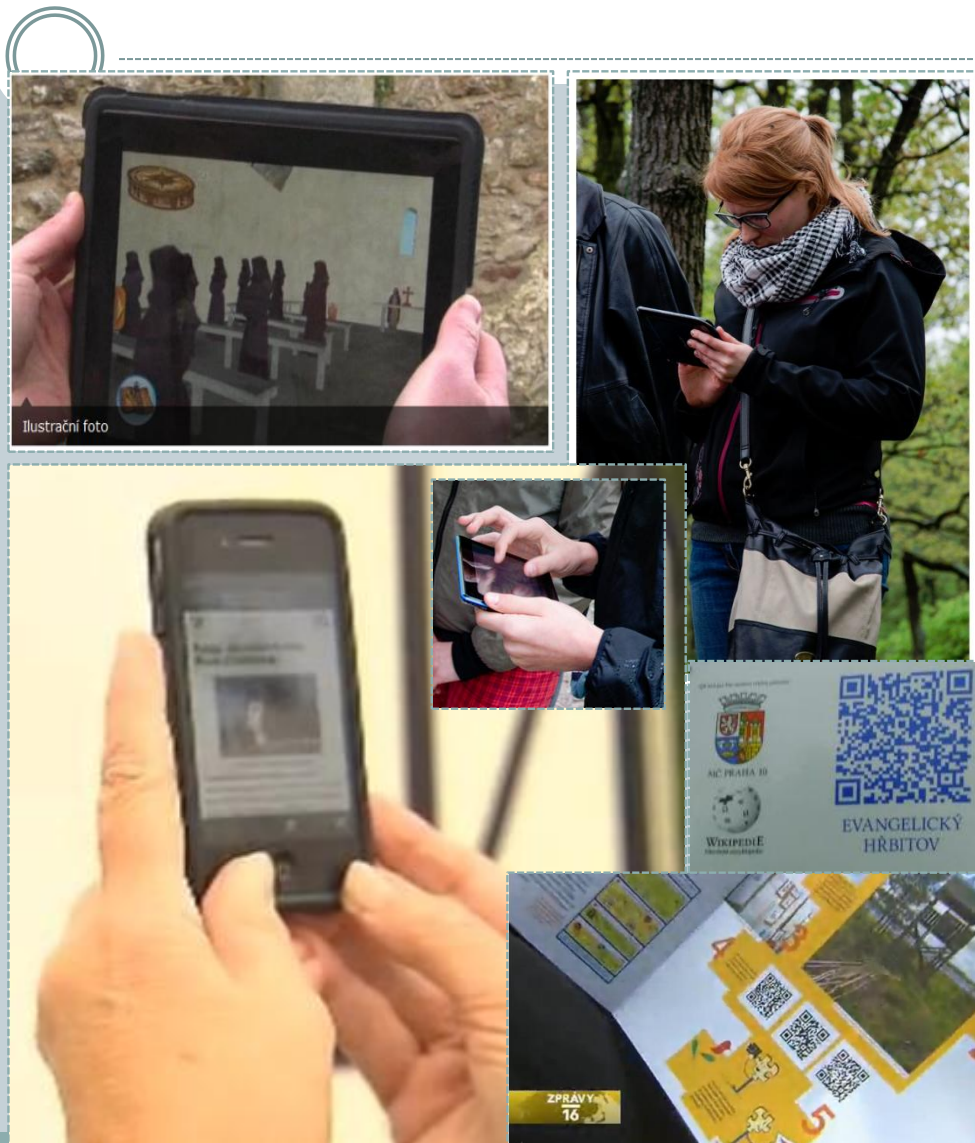

Clermont-Ferrand

PREZENTOVANÉ ARCHEOLOGICKÉ NÁLEZY A MODERNÍ KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

- informace k prezentacím prostřednictvím tabletů a chytrých mobilních telefonů
- stahování textových a obrazových informací pomocí QR kódů
- přiblížení neprezentovaných částí nálezu a lokality v souvislostech
- představení rekonstrukcí objektu, jeho přestavby, proces zániku a průběhu archeologizace
- dokumentace archeologického výzkumu, průběhu odkrytí, stabilizace, konzervace a samotného zpřístupnění nálezu
- výukové programy, pracovní listy a sešity a další navazující aktivity

MODERNÍ TECHNOLOGIE A EVIDENCE PREZENTACÍ NA MÍSTĚ

Integrovaný informační systém památkové péče (IISPP)

<https://iispp.npu.cz/homepage.htm> http://iispp.npu.cz/mis_public/homepage.htm

- **MIS – Metainformační systém NPÚ**
- ukládání fotografií prezentací in situ
- lokalizace přesně na místo: GIS NPÚ
- vyhledávání: **NÁZEV DOKUMENTU:**
- Prezentace archeologického nálezu na místě
- **UŽIVATELSKÁ KLÍČOVÁ SLOVA**
 - Archeologická lokalita / Archeologická památka / Prezentace in situ
- jednoduché Fulltextové – podrobné Parametrické vyhledávání
- Vytváření mapových podkladů prezentací „republika až město“

Popis dokumentu: Brno, náměstí Svobody, půdorys kostela sv. Mikuláše, pohled z 2. patra NPÚ ÚOP v Brně.

Název lokality: Brno-město

Kat. území: Město Brno **Obec:** Brno **Okres:** Brno-město **Kraj:** Jihomoravský kraj

Typ dokumentu: fotografická dokumentace **Jméno souboru:** G0045349.jpg

Datum vzniku: 16.04.2008 **Autor originálu:** Mgr. Milan Jančo

GEOCACHING | ARCHEOLOGICÝ NÁLEZ PREZENTOVANÝ NA MÍSTĚ | VZDĚLÁVACÍ PROGRAMY

- **Geocaching:** hra pro majitele GPS za účelem lovu schránek (keší) schovaných za zeměpisnými souřadnicemi **v zajímavém prostředí.**
- **Fungování** díky GPS systémům a možnosti výměny informací o skrýších mezi účastníky hry.
- **Odměna za nalezení:** ukrývá se uvnitř plastového kontejneru
- **Propojení Geocachingu a prezentací archeologických nálezů** umístěním keší
- **Vyhledávání keší a získávání informací** o nálezech a nalezištích – QR kódy, www

Děkuji za pozornost

MILAN JANČO

**CENTRUM PRO PREZENTACI KULTURNÍHO DĚDICTVÍ
NÁRODNÍHO MUZEA**

Příspěvek byl připraven v rámci Programu institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace (DKRVO), v rámci projektu **Podpora rozvoje IISPP** (vedoucí projektu Ing. Petr Volfík, NPÚ GnŘ)